

دانشگاه پیام نور

مرکز تهران

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

گروه زبان شناسی و زبان انگلیسی

بررسی برجسته سازی در زبان طنز از دیدگاه

هنجار گریزی لیچ؛ نگاهی به کاریکلماتورهای پرویز شاپور

مؤلف:

سیده بهار میرمهدی

استاد راهنما:

دکتر فرزانه سجودی

استاد مشاور:

دکتر بهمن زندی

پایان نامه:

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در رشته زبان شناسی همگانی

بهمن ۱۳۸۷

دانشگاه پیام نور

مرکز تهران

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

گروه زبان شناسی و زبان انگلیسی

بررسی برجسته سازی در زبان طنز

از دیدگاه هنجار گریزی لیچ؛ نگاهی به کاریکلماتورهای پرویز شاپور

مؤلف:

سیده بهار میرمهدی

استاد راهنما:

دکتر فرزانه سجودی

استاد مشاور:

دکتر بهمن زندی

پایان نامه:

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در رشته زبان شناسی همگانی

بهمن ۱۳۸۷

تقديم به :

پدرم

که با لمس سوهان دستان زحمتکشش راز جاودانگی مردان بزرگ در من می تراود.

مادرم

که جز قلبش، مکانی تاب گنجایش مهربانی هایش را ندارد.

همسرم

که هر چه گویم عشق را شرح و بیان چون به عشق آیم، خجل باشم از آن.

برادر بزرگم

که فانوس افکارش همواره رهنمون راه زندگی ام بوده است.

تقدیر و تشکر

از تمامی کسانی که چگونه اندیشیدن را به من آموختند تا بتوانم موفق به تهیه این پایان گردم، به خصوص استاد ارجمندم جناب آقای دکتر فرزانه سجودی که صبورانه وقت گرانبهای خویش را در اختیارم نهادند و زحمات فراوانی را در این راه متحمل شدند و نیز جناب دکتر بهمن زندی و کلیه دوستانی که به نوعی مرا در این امر یاری رساندند کمال تشکر و قدردانی دارم.

چکیده:

در این پژوهش چگونگی برجسته سازی در زبان طنز از دیدگاه شعرشناسی لیچ والگوی نشانه شناسی شعر سجودی با نگاهی به کاریکلماتورهای پرویز شاپور بررسی شده است.

شیوه کار به این صورت بود که ابتدا الگوی شعرشناسی لیچ در کاریکلماتورها به کار بسته شد تا وجود هنجارگریزی یا عدم وجود آن مشخص شود. پس از آن در مواردی که هنجارگریزی معنایی مشاهده شد، الگوی نشانه شناسی شعر سجودی به کار گرفته شد تا به بررسی جزئی تری دست بزنیم.

یافته ها حاکی از آن است که هنجارگریزی عاملی بسیار موثر در خلق زبان طنز کاریکلماتورها است؛ چرا که مواردی که در اثر هنجارگریزی ساخته شده اند، بسیار بیشتر (۹۷/۳۹٪) از موارد دیگر بود. مطابق با الگوی لیچ، نمونه های ساخته شده در اثر هنجارگریزی معنایی نسبت به دیگر انواع هنجارگریزی، درصد بسیار بالا و معناداری (۹۷/۹۹٪) را به خود اختصاص داده است.

بنابر الگوی سجودی، از میان دو عامل تجریدگرایی و تجسم گرایی، تجسم گرایی با درصد بسیار بالا و معناداری (۹۸/۶۳٪) نسبت به تجریدگرایی عامل ساخت بسیاری از کاریکلماتورها بود. شایان ذکر است نگارنده در این بررسی با مواردی خاص مواجه شد که با دو عامل تجریدگرایی و تجسم گرایی قابل توجیه نبودند که نام "کمیت گرایی" و "شمایل انگاری" به این موارد اختصاص داده شد. از میان زیر مجموعه های تجسم گرایی، انسان پنداری (۳۹/۵۸٪) و جسم پنداری (۲۷/۰۸٪) به ترتیب بیش از دیگر موارد در خلق کاریکلماتورها مؤثر بوده اند.

محقق با توجه به یافته های تحقیق بر این عقیده است برجسته سازی زبان طنز همانند زبان شعر با گریز از هنجارها صورت می گیرد. در این میان هنجارگریزی معنایی نقش اصلی را به عهده دارد.

کلید واژه های تحقیق: طنز، برجسته سازی، کاریکلماتور، هنجارگریزی، و نشانه شناسی طنز

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول
۱.....	مقدمه
۲.....	۱-۱ طرح مسئله
۳.....	۲-۱ طرح پرسش ها و فرضیه های پژوهش
۴.....	۳-۱ معرفی اصطلاحات مفهومی
۶.....	۴-۱ انگیزه پژوهش
۶.....	۵-۱ روش پژوهش
۶.....	۶-۱ معرفی سازمان بندی پایان نامه
۷.....	۷-۱ محدودیت های پژوهش
	فصل دوم
۹.....	پیشینه ی مطالعات
۱۰.....	۱-۲ تاریخچه و پیدایش مکتب فرمالیست های روسی
۱۲.....	۲-۱-۱ آرا و عقاید فرمالیست ها درباره ادبیات
۱۳.....	۲-۱-۲ ویکتوراشکلوفسکی
۱۵.....	۲-۱-۳ رومن یاکوبسن
۱۶.....	۲-۱-۳-۱ دستاوردهای یاکوبسن در ادبیات
۱۹.....	۲-۲ مطالعات زبان شناختی طنز در غرب

- ۱۹.....۱-۲-۲ معنی شناسی و طنز.....
- ۲۰.....۱-۲-۲-۱ اراسکین (۱۹۷۹).....
- ۲۲.....۲-۱-۲-۲ راس.....
- ۲۳.....۳-۱-۲-۲ گرماس.....
- ۲۴.....۲-۲-۲ کاربردشناسی و طنز.....
- ۲۴.....۳-۲-۲ سبک شناسی و طنز.....
- ۲۶.....۴-۲-۲ نشانه‌شناسی و طنز.....
- ۲۶.....۱-۴-۲-۲ درفلز (۱۹۶۸).....
- ۲۷.....۲-۴-۲-۲ میلتر (۱۹۷۲).....
- ۲۷.....۳-۴-۲-۲ مکتب بولونیا.....
- ۲۷.....۱-۳-۴-۲-۲ مانتی (۱۹۷۶).....
- ۲۸.....۲-۳-۴-۲-۲ اکو (۱۹۸۶).....
- ۲۹.....۳-۳-۴-۲-۲ میتزائو (۱۹۸۲).....
- ۲۹.....۴-۴-۲-۲ کخ (۱۹۸۹).....
- ۲۹.....۵-۴-۲-۲ وژل.....
- ۳۰.....۶-۴-۲-۲ هاکت.....
- ۳۳.....۷-۴-۲-۲ اشمیت.....
- ۳۳.....۸-۴-۲-۲ فوناژی.....

- ۳۵..... ۵-۲-۲ طنز مبتنی بر سیاق گفتار
- ۳۶..... ۳-۲ مطالعات زبان شناختی طنز در ایران
- ۳۷..... ۴-۲ بررسی زبان طنز کاریکلماتورها
- فصل سوم**
- ۳۸..... ملاحظات نظری
- ۳۹..... ۱-۳ مباحث مرتبط با شوخ طبعی و گونه‌های آن
- ۴۰..... ۱-۱-۳ انواع شوخ طبعی
- ۴۰..... ۱-۱-۳-۱ طنز
- ۴۳..... ۲-۱-۳ هجو
- ۴۳..... ۳-۱-۳ هزل
- ۴۴..... ۴-۱-۳ فکاهه
- ۴۵..... ۵-۱-۳ لطیفه
- ۴۵..... ۶-۱-۳ مطایبه
- ۴۶..... ۱-۶-۱-۳ کاریکلماتور
- ۴۶..... ۲-۶-۱-۳ حاضر جوابی
- ۴۷..... ۷-۱-۳ تعریض
- ۴۸..... ۸-۱-۳ کمدی
- ۴۹..... ۲-۱-۳ ماهیت طنز

۳-۱-۳ اهداف طنز.....	۵۱
۳-۱-۴ ویژگی های طنز مطلوب.....	۵۴
۳-۱-۵ برخی شیوه های طنز پردازی.....	۵۷
۳-۱-۵-۱ اغراق.....	۵۷
۳-۱-۵-۲ مضحکه و کوچک انگاری.....	۵۸
۳-۱-۵-۳ بازی با کلمات.....	۵۸
۳-۱-۵-۴ استفاده از صنایع بدیع.....	۵۸
۳-۱-۵-۴-۱ تشبیه.....	۵۸
۳-۱-۵-۴-۲ استعاره.....	۵۹
۳-۱-۵-۴-۳ کنایه.....	۵۹
۳-۱-۵-۴-۴ ابهام.....	۵۹
۳-۱-۵-۴-۵ ابهام.....	۶۰
۳-۱-۵-۴-۶ جناس.....	۶۱
۳-۲ دیدگاه های موجود در عنوان پژوهش.....	۶۲
۳-۲-۱ برجسته سازی ادبی.....	۶۲
۳-۲-۱-۱ قاعده افزایی.....	۶۲
۳-۲-۱-۲ هنجارگریزی.....	۶۳
۳-۲-۱-۲-۱ هنجار گریزی واژگانی.....	۶۴

- ۲-۲-۱-۲-۳ هنجارگیزی نحوی ۶۴
- ۳-۲-۱-۲-۳ هنجارگیزی آوایی ۶۴
- ۴-۲-۱-۲-۳ هنجارگیزی نوشتاری ۶۵
- ۵-۲-۱-۲-۳ هنجارگیزی معنایی ۶۵
- ۶-۲-۱-۲-۳ هنجارگیزی گویشی ۶۶
- ۷-۲-۱-۲-۳ هنجارگیزی سبکی ۶۶
- ۸-۲-۱-۲-۳ هنجارگیزی زمانی ۶۷
- ۲-۲-۳ الگوی نشانه شناسی شعر سجودی ۶۸
- ۱-۲-۲-۳ هنجارگیزی معنایی ۶۹
- ۱-۱-۲-۲-۳ تجرید گرایی ۷۰
- ۲-۱-۲-۲-۳ تجسم گرایی ۷۰
- ۱-۲-۱-۲-۲-۳ جاندار پنداری ۷۱
- ۱-۱-۲-۱-۲-۲-۳ گیاه پنداری ۷۱
- ۲-۱-۲-۱-۲-۲-۳ حیوان پنداری ۷۱
- ۱-۲-۱-۲-۱-۲-۲-۳ انسان پنداری ۷۲
- ۲-۲-۱-۲-۱-۲-۲-۳ جانور پنداری ۷۳
- ۲-۲-۱-۲-۲-۳ سیال پنداری ۷۳
- ۳-۲-۱-۲-۲-۳ جسم پنداری ۷۳

فصل چهارم

- ۷۶..... تحلیل داده ها
- ۷۸..... ۱-۴-۱-۴ ارابه و تحلیل زبان شناختی داده ها
- ۷۸..... ۱-۱-۴-۱-۴ هنجارگریزی از دیدگاه لیچ
- ۷۸..... ۱-۱-۴-۴-۱ هنجارگریزی واژگانی در کاریکلماتورها
- ۸۰..... ۲-۱-۴-۴-۱ هنجارگریزی آوایی در کاریکلماتورها
- ۸۰..... ۳-۱-۴-۴-۱ هنجارگریزی نحوی در کاریکلماتورها
- ۸۱..... ۴-۱-۴-۴-۱ هنجارگریزی نوشتاری در کاریکلماتورها
- ۸۱..... ۵-۱-۴-۴-۱ هنجارگریزی گویشی در کاریکلماتورها
- ۸۱..... ۶-۱-۴-۴-۱ هنجارگریزی سبکی در کاریکلماتورها
- ۸۲..... ۷-۱-۴-۴-۱ هنجارگریزی زمانی در کاریکلماتورها
- ۸۲..... ۸-۱-۴-۴-۱ هنجارگریزی معنایی در کاریکلماتورها
- ۸۳..... ۲-۴-۴-۱-۲ هنجارگریزی از دیدگاه سجودی
- ۸۳..... ۱-۲-۴-۴-۱-۲ تجرید گرایی در کاریکلماتورها
- ۸۴..... ۲-۲-۴-۴-۱-۲ تجسم گرایی در کاریکلماتورها
- ۸۵..... ۱-۲-۲-۴-۴-۱-۲ گیاه پنداری در کاریکلماتورها
- ۸۶..... ۲-۲-۲-۴-۴-۱-۲ حیوان پنداری در کاریکلماتورها
- ۸۷..... ۱-۲-۲-۲-۴-۴-۱-۲ انسان پنداری در کاریکلماتورها

- ۸۹..... ۴-۴-۲-۲-۲-۲ جانور پنداری در کاریکلماتورها
- ۹۰..... ۴-۴-۲-۲-۳ سیال پنداری در کاریکلماتورها
- ۹۱..... ۴-۴-۲-۲-۴ جسم پنداری در کاریکلماتورها
- ۹۲ ..... ۴-۴-۲-۲-۱ کمیت پنداری در کاریکلماتورها
- ۹۴..... ۴-۴-۲-۲-۲ شمایل انگاری در کاریکلماتورها
- ۹۴..... ۴-۴-۳ دیگر عوامل مؤثر در خلق کاریکلماتورها
- ۹۵..... ۴-۴-۳-۱ تضاد مطلب با باورها و سنت های مردم
- ۹۵..... ۴-۴-۳-۲ وارونه کردن مطالب
- ۹۶..... ۴-۲ جمع بندی مطالب
- ۱۰۱..... نمونه های پیوست

فصل پنجم

- ۱۱۳..... نتیجه گیری
- ۱۱۴..... ۵-۱ مهمترین نتایج حاصل از پژوهش
- ۱۱۸..... ۵-۲ تحلیل نتایج به دست آمده
- ۱۲۰..... ۵-۳ پیشنهادات کاربردی
- ۱۲۰..... ۵-۴ پیشنهادات برای پژوهش های بعدی
- ۱۲۱..... کتابنامه
- ۱۲۵..... واژه نامه فارسی-انگلیسی

۱۲۷.....واژه نامه انگلیسی-فارسی

۱۲۹.....Abstract

فهرست نمودار

صفحه	عنوان
۱۷.....	۱-۲ فرایند ارتباط کلامی از دیدگاه یاکوبسن.....
۱۸.....	۲-۲ تلفیقی از عناصر سازنده ارتباط و نقش های شش گانه زبان.....
۲۶.....	۳-۲ نظریه الگوی معنایی طنز از نظر راسکین.....
۴۹.....	۱-۳ انواع شوخ طبعی.....
۶۸.....	۲-۳ انواع هنجارگریزی از دیدگاه لیچ.....
۷۵.....	۳-۳ الگوی نشانه شناسی شعر سجودی.....
۹۷.....	۱-۴ نمودار نسبت بسامد وقوع هنجارگریزی به غیرهنجارگریزی در کاریکلماتورها.....
۹۸.....	۲-۴ نمودار بسامد وقوع انواع هنجارگریزی از دیدگاه لیچ در کاریکلماتورها.....
۹۹.....	۳-۴ نمودار بسامد وقوع تجسم گرایی و تجرید گرایی مطابق الگوی سجودی.....
۱۰۰.....	۴-۴ نمودار بسامد وقوع انواع تجسم گرایی مطابق الگوی سجودی در کاریکلماتورها.....
۱۱۷.....	۱-۵ نمودار تغییر یافته الگوی سجودی در نشانه شناسی طنز.....

فصل اول: مقدمه

"لبخند بدون پشتوانه به شادی دست رسی ندارد" (پرویز شاپور).

زبان بزرگترین، پیچیده‌ترین و کارآمدترین ابزار ارتباط آدمی است؛ روزنه‌ای برای گریز از تنهایی، بستری برای پیدایش مدنیت و برترین دست آورد فرهنگی نوع بشر. تاریخ تمدن و ظهور فرهنگ‌ها حاصل ارتباطات انسانی است که در بستر شکل گرفته‌اند؛ ارتباط با دیگر مردمان، ارتباط با جهان ماوراءالطبیعه و ارتباط با خود که تجارت، فلسفه، اقتصاد، پزشکی و ادبیات پدید می‌آیند (محمودی ایرانمهر، ۱۳۸۷: ص ۱). اگر زبان را یک محور تصور کنیم زبان متعارف در مرکز آن قرار دارد در یک طرف زبان علمی ناب و در طرف دیگر زبان ادبی ناب در بین زبان متعارف و زبان ادبی ناب زبان داستان، زبان شعر، زبان نمایش، زبان طنز و... وجود دارد (رفیعی، ۱۳۸۷: ص ۱). پس ادبیات هم یکی از گونه‌های زبانی است که نشانه‌های آن به مدلول‌هایی فراتر از معنای لغت نامه‌ای کلمات دلالت دارد. به همین ترتیب زبان طنز یکی از انواع زبان‌های ادبی است که از زبان معمول فاصله گرفته است تا بتواند تصویری خنده‌دار و اثربخش ارائه دهد و نیز کاریکلماتورها هم نوعی طنز محسوب می‌شوند.

در خصوص زبان طنز از دیدگاه زبان‌شناختی مطالعاتی انجام شده است؛ ولی از آنجا که این مطالعات محدود است و به خصوص در زبان طنز کاریکلماتورها توجه چندانی نشده است، در این پایان‌نامه چگونگی برجسته‌سازی زبان طنز در کاریکلماتورها و گریز از هنجارهای عادی و آشنادایی در آن‌ها بررسی می‌شود.

۱-۱ طرح مسئله

از آنجا که طنز به عنوان یکی از انواع ادبی در برجسته‌سازی کلمات با شیوه‌های خاص به ایجاد مفاهیم اجتماعی بزرگ دست می‌زند و نیز تا کنون به سبک این نوع ادبی به صورت علمی و از دید زبان‌شناختی توجه اندک و ناچیز بوده در پایان‌نامه حاضر سعی شده تا بر مبنای الگوی شعر شناسی

لیچ و الگوی نشانه شناسی شعر سجودی به بررسی زبان‌شناختی کاریکلماتورها پرداخته شود و عواملی که باعث خلق کاریکلماتورها می‌شوند.

پژوهش حاضر بر آن است تا ویژگی‌های سبکی کاریکلماتورهای پرویز شاپور طبق الگوی شعرشناسی لیچ و الگوی نشانه شناسی شعر سجودی بررسی کند تا بتوان تشخیص داد که در زبان طنز هم آیا همانند شعر از هنجارهای عادی گریز می‌شود یا نه؟ و این مسئله به چه صورت اتفاق می‌افتد؟

۱-۲ طرح پرسش‌ها و فرضیه‌های پژوهش

پژوهش حاضر در یافتن پاسخ برای سوال‌های زیر تدوین خواهد شد:

الف) آیا زبان طنز در کاریکلماتورها وابسته به هنجار گریزی‌هاست؟

ب) در این صورت کدام هنجارگریزی تأثیر بیشتری در خلق زبان طنز کاریکلماتورها دارد؟

ج) چه عواملی غیر از هنجارگریزی‌ها ممکن است در خلق زبان طنز در کاریکلماتورها دخالت داشته باشند؟

فرضیه‌های پژوهش پاسخی به سوالات بالا هستند که در فصل نتیجه‌گیری باید تأیید یا رد شوند و عبارتند از:

الف) خلق زبان طنز کاریکلماتورها وابسته به هنجارگریزی‌ها است.

ب) هنجارگریزی معنایی در ایجاد زبان طنز مؤثرتر از دیگر انواع هنجارگریزی‌ها است.

ج) تضاد مطلب با باورها و سنت‌های مردم و وارونه کردن مطالب عوامل دیگری در خلق زبان طنز کاریکلماتورها هستند.

۳-۱ معرفی اصطلاحات مفهومی

مهمترین اصطلاحات به کار رفته در این پایان‌نامه عبارتند از:

الف) طنز^۱:

شیوه خاص بیان مفاهیم تند اجتماعی، انتقادی، سیاسی و طرز افشای حقایق تلخ و تنفرآمیز ناشی از فساد و بی‌رسمی‌های فرد یا جامعه را که دم زدن از آن‌ها به صورت عادی و یا بطور جدی، ممنوع و متعذر باشد، در پوششی از استهزا و نیشخند به منظور نفی کردن و برافکندن ریشه‌های فساد و موارد بی‌رسمی، را طنز می‌نامیم (بهزادی اندوهجردی، ۱۳۷۸: ص ۵).

ب) فرایند برجسته‌سازی^۲

برجسته‌سازی گونه‌ای از به‌کارگیری عناصر زبانی است که شیوه بیانی نامتعارف است و جلب توجه می‌کند. در برجسته‌سازی شیوه بیان موضوعیت یافته و گوینده آرایش‌های کلامی و بیانی گوناگونی را به کار می‌گیرد تا زبانش از زبان متعارف و معمول- یا به عبارتی زبان هنجار- متمایز و برجسته شود (صفوی، ۱۳۸۳: ص ۳۴).

پ) فرایند خودکاری^۳

شیوه‌ای از به‌کارگیری عناصر زبانی است که هدف آن تنها بیان موضوع است و شیوه بیان در آن جلب توجه نمی‌کند (صفوی، ۱۳۸۳: ص ۳۴).

1-Satire

2-Foregrounding

3-Automatisation

ت) هنجارگریزی^۱

هنجارگریزی به عنوان یکی از دو گونه برجسته سازی انحراف و دور شدن از قواعد حاکم بر زبان خودکار و هنجار است. در این شیوه شاعر با دور شدن و گریز از قواعد آوایی، واژگانی، دستوری و دیگر قواعد زبان، شعر را از زبان هنجار دور کرده و به آن تشخیص و برجستگی می‌دهد. (صفوی، ۱۳۸۳: ص ۴۴)

ث) کاریکلماتور^۲

کاریکلماتور = کاریکاتور + کلمه: سخنان کوتاهی با مضامین ساده و روزمره زندگی است که می‌تواند تصویر خنده‌داری در آن ارائه شود. البته گاهی حاوی مطالب و مضامین جزئی است اما در هر حال نکته‌ای در آن وجود دارد (شمیسا، ۱۳۸۰: ص ۲۳۷). این سبک، حاوی بازی با کلمات، پرداختن به طنزهای اجتماعی و تصویرسازی ذهنی واژه‌هاست و دنیای مهیبی را ایجاد می‌کند که در آن تلفیقی از تحلیل و واقعیت با تبحر در شیوه ی نویسندگی تحقق می‌یابد (نیکدست، ۱۳۷۸: ص ۲).

ج) آشنادایی^۳

یکی از مهم ترین نکاتی است که فرمالیست‌ها درباره ی شکل بیان ادبی مطرح کرده‌اند و به این صورت بیان می‌شود که هنر ادراک حسی ما را دوباره سامان می‌دهد و در این مسیر قاعده‌های آشنا و ساختارهای به ظاهر ماندگار واقعیت را دگرگون می‌کند. هنر عادت‌هایمان را تغییر می‌دهد و هر چیز آشنا را به چشم ما بیگانه می‌کند و همه چیز را از حاکمیت سویه‌ی خودکار که زاده ادراک حسی ماست می‌رهاند (حسینی خواه، ۱۳۸۶: ص ۱).

1-deviation

2-cariclamator

3-Estrangement

۴-۱ انگیزه پژوهش

مطالعه مشخصه‌های زبان طنز از حوزه‌های مورد توجه زبان‌شناسان بوده است و در این باب پژوهش‌هایی نیز انجام شده است، اما در زمینه این مطالعات در حوزه طنزپردازی زبان فارسی به خصوص کاریکلماتور محدود و ناچیز است و با انجام این تحقیق نظریه زبان‌شناسی در ایجاد طنز محک زده می‌شود و از این طریق هم به تبیین زبان طنز و هم به بسط نظریه زبان‌شناسی می‌پردازیم، و نیز این پژوهش از یک سو برای علاقه‌مندان به مسائل زبان‌شناختی و از سوی دیگر برای علاقه‌مندان به طنز مورد استفاده خواهد بود. با انجام این پژوهش می‌توان تا حدودی دین این دانش (زبان‌شناسی) را به این هنر (طنز) ادا کرد.

۵-۱ روش پژوهش

این پژوهش بر مبنای شعر شناسی لیچ و الگوی نشانه شناسی شعر سجودی بررسی شده است، و از یک سو توصیفی است برای اطلاعات مربوط به مبانی نظری و پیشینه و از سوی دیگر تحلیلی است برای تجزیه متون و داده‌های جمع‌آوری شده است؛ پس در مجموع روش پژوهش توصیفی-تحلیلی است.

روش جمع‌آوری داده‌ها

در این پژوهش از روش کتابخانه‌ای برای جمع‌آوری داده‌ها استفاده شده است و اطلاعات از مجموعه کاریکلماتورهای پرویز شاپور به صورت تصادفی انتخاب شده است.

۶-۱ معرفی سازمان‌بندی پایان‌نامه

این پایان‌نامه در ۵ فصل تدوین شده است: